

TÖÖÕPETUS

Õppeaine kirjeldus

I kooliastme tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilase füsioloogilises ja vaimses arengus. Tööülesannete valikul lähtutakse eesmärgist arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: motoorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju, kujutlusvõimet jne. Õpilased töötavad erinevate materjalidega, võrdlevad nende omadusi ja töötlemise viise. Omandatakse oskus käsitseda lihtsamaid tööriistu ning kasutada õigeid esmaseid töövõtteid.

Oluline on arendada oma töö kavandamise oskust, kasvatada iseseisvust otsustusi tehes ning kujundada leidurivaistu.

Tööülesanded kavandatakse selliselt, et lubatud ja oodatud oleksid mitmesugused lahendused ning õpilastel jääks võimalus rakendada oma fantaasiat. Pööratakse tähelepanu tööle ning tulemuse esteetilisusele. Arutletakse leitud põnevate ideede üle ja innustatakse loovast tegevusest rõõmu tundma. Igal õppeaastal tehakse ühistöid või korraldatakse aineprojekte. Nende käigus õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ning oma arvamusi põhjendama. Kuna käsitööõpetuse tundide põhisisu on loominguiline praktiline tegevus, on sel ainel täita emotsionaalselt tasakaalustav ülesanne õppes.

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tööõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- õpib vaatlema, tundma ja hindama esemelist keskkonda;
- tunneb ning kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- mõtleb välja loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- töötab ohutult üksi ja koos teistega;
- hoiab puhtust kodus ja koolis ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- teab tervisliku toitumise vajalikkust;
- hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

I KOOLIASTE

I KLASS (70 tundi, 2 tundi õppenädalas)

Õppesisu

Teemavaldkonnad

Kavandamine

Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain.

Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali kasutamine. Ideede visandamine paberil.

Materjalid

Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, plast, vahtmaterjal, puit, traat, plekk jne).

Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine.

Töötamine

Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, sellest arusaamine.

Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.

Rühmatöös ülesannete täitmine ja kaaslaste abistamine.

Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine).

Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, nõel, heegelnõel), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine.

Kodundus

Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle.

Tervislik toiduvalik. Laua katmine ja koristamine.

Viisakas käitumine. Säätlik tarbimine.

Lõiming

Eesti keel: eneseväljenduse arendamine, tööde kirjeldamine

Loodusõpetus: looduslikud materjalid ja nende otstarbekas kasutamine

Matemaatika: arvud, üks ja mitu

Läbivad teemad

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Loovtegevuse kogemuste omandamine, loovuse ja fantaasia arendamine. Uute oskuste omandamine.

Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Ohutuse ja otstarbekuse jälgimine erinevate materjalide ja tehnikate kasutamisel.

Õpitulemused

Õpilane:

- eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, vahtplast, puit, traat, plekk jne);
- oskab materjale ühendada ja kasutada;
- töötab õpetaja suulise juhendamise järgi;
- arvestab ühiselt töötades kaaslasiga;
- kasutab materjale säästlikult;
- käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult;
- kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi esemeid valmistades;

- hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses;
- tegutseb säästliku tarbijana;
- selgitab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse eest;
- järgib viisakusreegleid.

Kasutatavad õppematerjalid

G. A. Saarsoo. Meistrimehed oleme I-IV.
 S. Kalvik. Meisterdame looduslikest materjalidest. Valgus 1981
 F. Watt. Kaunistused jõuludeks. Koolibri 2003
 G. A. Saarsoo. Kevadised meisterdused. Avita 2003
 G. A. Saarsoo. Sügiseseid meisterdused. Avita 2003
 E. Lind Tööõpetus 1.- 4. kl. Tekstiilitööd. Koolibri 1993
 Meisterdamine. Koolibri 1996
 Oska olla ja korda hoida. Koolibri 1997
 M. F. Kohl. Voolimistöed.. AS Kirjastus Ilo 2005

II KLASS (70 tundi, 2 tundi õppenädalas)

Õppesisu

Teemavaldkonnad

Kavandamine

Rahvuslikud muustrid ja motiivid. Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine.

Materjalid

Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, plast, vahtmaterjal, puit, traat, plekk jne). Materjalide omadused, otstarve ja kasutamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.

Töötamine

Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, sellest arusaamine. Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele. Rühmatöös ülesannete täitmine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine.

Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, heegeldamine, punumine, kaunistamine, värvimine). Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, nõel, heegelnõel, naaskel, kruvikeeraja, lõiketangid), nende õige ja ohutu kasutamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine.

Kodundus

Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen. Tervislik toiduvalik. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Viisakas käitumine. Säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine.

Lõiming

Loodusõpetus: looduslike materjalide kasutamine

Matemaatika: geomeetrilised kujundid

Eesti keel: lastekirjanduse tegelased, nende kujutamine

Inimeseõpetus: säästmine

Läbivad teemad

Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Ohutuse ja otstarbekuse jälgimine erinevate materjalide ja tehnikate kasutamisel.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Loovuse ja fantaasia arendamine. Uute oskuste omandamine ja arendamine. Igapäevaeluks vajalike oskuste omandamine.

Õpitulemused

Õpilane:

- kirjeldab ja esitleb oma ideid;
- märkab esemetel rahvuslikke elemente;
- võrdleb materjalide üldisi omadusi;
- töötab õpetaja suulise juhendamise järgi ning kasutab abivahendina lihtsat tööjuhendit;
- julgeb oma idee teostamiseks ise võimalusi valida ja mõelda;
- arvestab ühiselt töötades kaaslasti;
- kasutab materjale säästlikult;
- valib erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid;
- käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult;
- hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses ning peab vajalikuks sortida jäätmeid;
- tegutseb säästliku tarbijana;
- selgitab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest;
- järgib viisakusreegleid.

Kasutatavad õppematerjalid

G. A. Saarsoo. Meistrimehed oleme I-IV.

F. Watt. Laste kunstiraamat. Koolibri 2001

F. Watt. Kaunistused jõuludeks. Koolibri 2003

G. A. Saarsoo. Kevadised meisterdused. Avita 2003

G. A. Saarsoo. Sügiseseid meisterdused. Avita 2003

F. Watt. Laste kunstiraamat. Koolibri 2001

S. Kalvik. Meisterdame looduslikest materjalidest. Valgus 1981

E. Lind Tööõpetus 1.-4.kl. Tekstiilitööd. Koolibri, 1993

M. F. Kohl. Voolimistööd. AS Kirjastus Ilo 2005

Z. Kricskovic. Suur voltimise raamat lastele. Tea 2010

III KLASS (70 tundi, 2 tundi õppenädalas)

Õppesisu

Teemavaldkonnad

Kavandamine

Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain minevikus ja tänapäeval.

Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine.

Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine.

Materjalid

Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.

Töötamine

Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele. Töökoha korras hoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.

Rühmatöös ülesannete täitmine, ühiselt ideede genereerimine, üksteise arvamuste arvestamine ja kaaslaste abistamine. Töö tulemuse uudsuse, kasutamise ja esteetilisuse hindamine.

Tööviisid

Materjalide lihtsamad töötlemise viisid (mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, vestmine, saagimine, heegeldamine, detailide ühendamine, õmblemine, liimimine, naelutamine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine).

Sagedasemad töövahendid (käärid, nuga, nõel, heegelnõel, naaskel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne), nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisvõtte valik sõltuvalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine.

Kodundus

Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen.

Tervislik toiduvalik. Lihtsamate toitumise valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine.

Viisakas käitumine. Säätlik tarbimine. Jäätmete sortimine.

Lõiming

Loodusõpetus: looduslikud ja tehismaterjalid, nende eristamine

Inimeseõpetus: hügieeninõuded, sotsiaalsed oskused

Eesti keel: rahvuslikud traditsioonid

Läbivad teemad

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Erinevate materjalide ja nende omaduste tundmaõppimine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Vaatlusoskuse ja analüüsivõime arendamine. Katsetamine, lahenduste otsimine. Uute oskuste omandamine ja olemasolevate arendamine.

Tervis ja ohutus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Ohutuse ja otstarbekuse jälgimine erinevate materjalide ja tehnikate kasutamisel

Õpitulemused

Õpilane:

- kirjeldab, esitleb ning hindab oma ideid;
- kavandab lihtsamaid esemeid, tooteid;
- julgeb oma idee teostamiseks ise võimalusi valida ja mõelda;
- toob näiteid õpetusega seotud igapäevaelust;

- arvestab ühiselt töötades kaaslasiga;
- arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle;
- tutvustab ja hindab oma tööd;
- kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi ja ruumilisi esemeid valmistades;
- modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest esemeid;
- valmistab tekstiilmaterjalist väiksemaid esemeid.

Kasutatavad õppematerjalid

G. A. Saarsoo. Meistrimehed oleme. I-IV

F. Watt. Laste kunstiraamat. Koolibri 2001

S. Kalvik. Meisterdame looduslikest materjalidest. Valgus 1981

Z. Kricskovics. Suur voltimise raamat lastele” Tea 2010

F. Watt. Kaunistused jõuludeks. Koolibri 2003

G. A. Saarsoo. Kevadised meisterdused. Avita 2003

Sügiseseid meisterdused. Avita 2003

E. Lind Tööõpetus 1.- 4. kl. Tekstiilitööd. Koolibri 1993

Meisterdamine Koolibri 1996

Oska olla ja korda hoida Koolibri 199E. Lind

Kooliastme õpitulemused

3. klassi õpilane:

- töötab õpetaja juhendamisel, kasutades sobivaid materjale ja lihtsamaid töötlemisviise;
- hoiab korda ja puhtust ning järgib esmaseid ohutusnõudeid;
- oskab kasutada tööjuhendit ning tegutseda selle järgi üksi või koos teistega;
- leiab töö tegemiseks loovaid lahendusi;
- hindab ja tunnustab enda ja teiste tööd ning tunneb rõõmu oma tööst.